

КОМУНИЦИРАЊЕ У ОГЛЕДАЛУ ЛЕКСИКОГРАФИЈЕ

**Мирко Милетић и Невена Милетић (2012):
Комуниколошки лексикон;
Београд: Мегатренд универзитет**

Од појављивања књиге Томе Ђорђевића „Теорија информација, теорија масовних комуникација” 1979. године, која је била гласник заснивања Комуникологије као засебне научне дисциплине и наставног предмета на Факултету политичких наука у Београду, до објављивања прве лексикографске публикације о комуницирању на српском језику, „Комуниколошког лексикона”, Мирка Милетића и Невене Милетић, навршило се тридесет три године.

Тридесет три године српска комуниколошка литература се развијала, расла и сазрела, да би данас, поред већ афирмисаних аутора и професора из кругова Београдске комуниколошке школе, попут Томе Ђорђевића, Мирољуба Радојковића, Мирка Милетића, Јасне Јанићијевић, Зорице Томић и др, постала богатија и за нека нова имена и њихове теоријске радове и књиге.

Необичног поређења ради, коауторка „Комуниколошког лексикона”, Невена Милетић, није била ни рођена када је поменута књига Томе Ђорђевића угледала светлост дана, а аутор ове рецензије, имао је тек једну годину. Данас, међутим, они и други млади људи, исписују неке нове странице, предају на универзитетима, истражују и објављују теоријске радове и књиге, управо из области Комуникологије. Повећање броја истраживача и теоретичара комуницирања, аутори овог лексикона

доведе у везу са научно-технолошком револуцијом тј. са умножавањем мас-медија, глобализацијом масовног комуницирања, развојем интернета и нових медија, те настајањем информационог друштва.

Тридесет три године могле би се, такође, довести у везу и са бројем који има посебна симболичка и мистична значења. (Поједина тајна друштва овим бројем означавају број ступњева у својим редовима. Број тридесет три у радио-комуникацији означава ванредну ситуацију, а у бајкама словенских народа фразу: „33 среће”, „33 богаташа”, „33 невоље”). Да ли је реч о случајности или не, ствар је личне процене, ипак оно што се не може порећи је да се „Комуниколошки лексикон” појављује о тридесетогодишњици заснивања комуникологије у Србији и да представља неопходну новину у корпусу комуниколошке литературе и српског издаваштва уопште.

Аутори, редовни професор на Факултету за културу и медије Мегатренд универзитета у Београду др Мирко Миилетић и асистенткиња Невена Милетић, већ у предговору овог лексикона који садржи преко пет стотина одредница, реинтерпретирањем комуникацијске формуле Харолда Двајта Ласвела (*Harold Dwight Lasswell*) о „5W”, покушавају да одговоре на питања ШТА представља ова публикација, КОМЕ је намењена, КАКО (посредством којих медија) се њен садржај посредује читаоцима, ЗАШТО је и са каквим циљем настала и КО су њени аутори.

Одреднице у овом лексикону директно или индиректно обухватају феномен комуницирања и комуникациону праксу човека, и писане су, како наводе аутори, у социоантрополошком сазнајном оквиру, у којем се комуницирању приступа као свесној делатности и искључиво људској интеракцији. Груписане се у двадесет тематских целина: „Комуникологија”, „Комуникологија и друге науке”, „Семиотичке основе комуницирања”, „Информација и порука”, „Комуницирање и комуникациона пракса”, „Медиј и врсте медија”, „Штампа”, „Филм”, „Радио”, „Телевизија”, „Интернет”, „Новинарство”, „Јавност и јавно мњење”, „Слобода комуницирања”, „Масовна култура”, „Медијски систем”, „Менаџмент медија”, „Информационо друштво”, „Медији и образовање” и „Теорије и модели комуницирања”.

Читаочево кретање кроз одреднице олакшано је њиховим груписањем по азбучном реду, графичким издвајањем великим болдираним словима, објашњавањем страних речи и израза у фуснотама, као и њиховом међусобном повезаношћу. Поред „Дидактичког појмовника” којим је омогућена повезаност између тематских целина, додатној прегледности и језгровитости овог лексикона доприносе и поглавља „Индекс имена” и „Одабрана литература”.

Аутори су засигурно били свесни ризика који састављање овакве публикације подразумева, понајвише због широког научног поља, испреплетаности комуникологије са другим наукама и могућности да поједине одреднице буду изостављене. Неретко на оваквим научним подухватима раде читави институти или већа група стручњака. Ипак, могло би се рећи да су се успешно одупрли замкама и искушењима који је мукотрпан посао аутора лексикона подразумевао и да су омогућили читаоцима сусрет са веома корисном и добром књигом.

„Комуниколошки лексикон” свакако је незаобилазна литература за студенте Комуникологије и сродних наставних дисциплина, као и за новинаре и стручњаке који изучавају медије и баве се проучавањем и истраживањем комуницирања.

Стога бисмо и на крају, поред топле препоруке, могли истаћи, да тридесет три године после објављивања књиге „Теорија информација, теорија масовних комуникација”, која је била нека врста прекретнице у развоју Комуникологије као науке у Србији, та прекретница и путоказ за садашње и будуће проучаваоце комуницирања засигурно јесте и „Комуниколошки лексикон”, Мирка Милетића и Невене Милетић.